

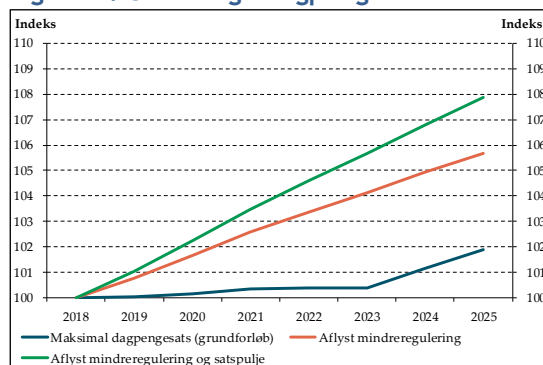
Konkrete forslag til at styrke dagpengeforsikringen

LO har i den tekniske baggrundsrapport om dagpengesystemet dokumenteret, at dagpengenes kompensationsgrad er faldet markant i en periode, hvor prisen på arbejdsløshedsforsikringen er steget. Det har – sammen med en række yderligere forringelser – gjort dagpengeforsikringen mindre attraktiv. LO præsenterer her en række forslag, der sigter mod at stoppe udhulingen af dagpengene og at gøre dagpengeforsikringen mere attraktiv.

1. Stop udhulingen af dagpengene

Med de nuværende regler forventes den maksimale dagpengesats at stige med lidt over prisudviklingen frem mod 2023, hvorefter mindre reguleringen ophører, jf. figur 1a. I 2025 vil dagpengene være vokset med ca. 2 pct. Til sammenligning vil det kræve et løft på 8 pct., hvis dagpengene skal følge med lønudviklingen, hvor man aflyser satspuljebeløbet og mindre reguleringen.

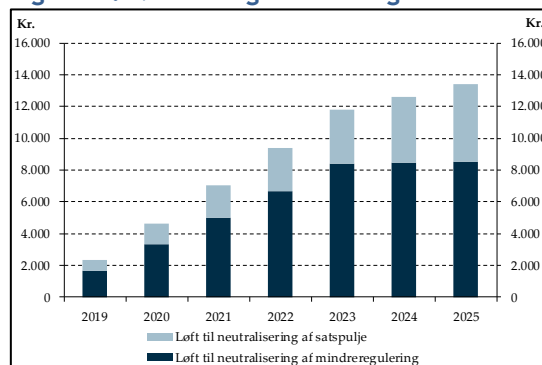
Figur 1a. Udvikling i dagpengesats

Anm.: 2018-niveau.

Kilde: LO's beregninger pba. Økonomi- og Indenrigsministeriets familietypermodel.

Figur 1b. Nødvendigt løft i årlig sats

I et forløb, hvor mindre reguleringen og satspuljebeløbet neutraliseres, vil bruttokompensationsgraden være fastholdt. De planlagte skattelettelser i perioden vil dog medføre en svagt faldende nettokompensationsgrad. Det er derfor som minimum en bunden opgave at få stoppet udhulingen.

Forslag #1. Et løft i dagpengesatsen

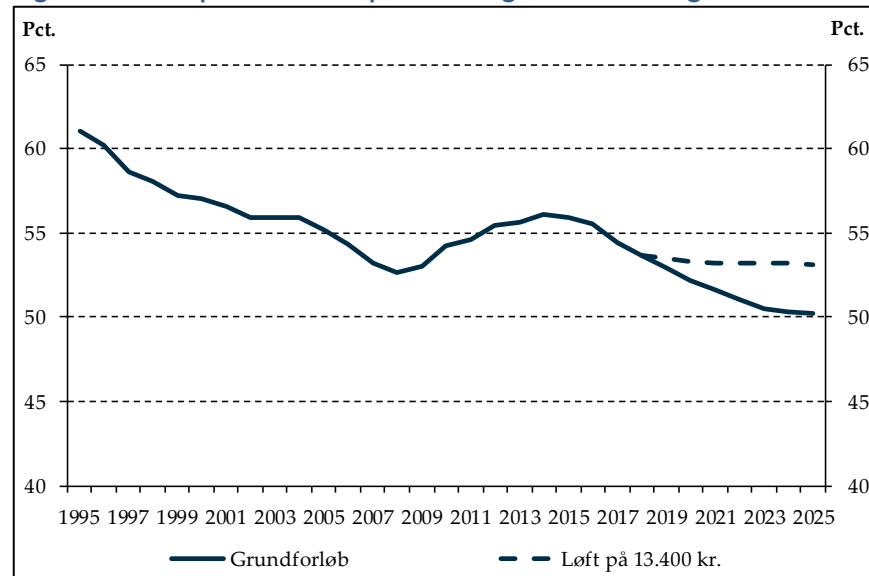
LO foreslår at løfte den maksimale årlige dagpengesats med i alt 13.400 kr. (2018-niveau). Løftet lægges ovenpå den regulering, der i udgangspunktet er planlagt, og indføres lineært i perioden frem mod 2025.

En fuld neutralisering af mindre reguleringen kræver et løft i den maksimale dagpengesats på ca. 8.500 kr. i forhold til grundforløbet, jf. figur 1b. Hvis satspuljebeløbet også skal kompenseres, kræver det yderligere et løft på ca. 4.900 kr. Samlet set indebærer en

fastholdt bruttokompensationsgrad altså et løft på omkring 13.400 kr. frem mod 2025.

Et løft i den størrelsesorden vil opretholde bruttokompensationsgraden på ca. 53 pct., jf. figur 2.

Figur 2. Effekt på bruttokompensationsgrad ved forslag

Anm.: Der tages udgangspunkt i bruttokompensationsgraden for en LO-arbejder. Beregningsforudsætningerne bygger på LO's baggrundsnotat om dagpengesystemet.
Kilde: LO's beregninger.

De umiddelbare udgifter forbundet med løftet består i, at den gennemsnitlige dagpengeudbetaling stiger. Finansministeriet tager i sin beregning udgangspunkt i, at der er 80.000 dagpengeledige, og at den gennemsnitlige dagpengeudbetaling udgør 92 pct. af den maksimale sats.

Med de forudsætninger vil et løft i den maksimale dagpengesats på 13.400 kr. indebære øgede udgifter for staten på ca. ½ mia. kr. ved fuld indfasning i 2025, jf. tabel 1.

Tabel 1. Provenueeffekter ved et løft i dagpengesatsen frem mod 2025

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	----- Mio. kr. (2018-niveau) -----						
Løft på 13.400 kr.							
▪ Direkte udgift (efter skat og tilbageløb)	70	140	200	270	340	410	480
▪ Finansieringsbehov (efter skat, tilbageløb og adfærd)	550	870	1.190	1.530	1.850	2.180	2.510

Anm.: Løftet indføres lineært i årene frem mod 2025. I beregningen af udgifterne efter skat og tilbageløb tages der udgangspunkt i en skatteprocent på 36 pct. og tilbageløb på 24,5 pct.

Kilde: LO's beregninger pba. svar på FIU spørgsmål 181 (alm. del.) af 30. januar 2018.

Finansministeriet lægger beregningsmetoderne udviklet under Dagpengekommissionens arbejde til grund for deres skønnede ad-

færdseffekter. Her skønnes det, at den højere dagpengesats reducerer tilskyndelsen til at finde beskæftigelse samt øger tilskyndelsen til at overgå til dagpenge.

I alt skønnes løftet på 13.400 kr. at reducere beskæftigelsen med ca. 7.500 fuldtidspersoner. Det indebærer en relativt stor belastning af de offentlige finanser, fordi de direkte udgifter til dagpenge stiger, mens skatteindtægterne fra beskæftigede falder. De samlede udgifter forbundet med løftet skønnes at udgøre 2,5 mia. kr., hvoraf de ca. 2 mia. kr. kan tilskrives adfærdseffekterne.

2. Et mere attraktivt dagpengesystem

Det er helt afgørende, at a-kasemedlemmerne finder forsikringsordningen attraktiv. Gennem mange år er forholdet mellem pris og kvalitet af forsikringen blevet svækket markant set fra medlemmernes synspunkt.

Medlemmernes pris på arbejdsløshedsforsikringen er tæt forbundet med medlemsbidraget til staten, som udgør omkring $\frac{3}{4}$ af det samlede kontingent.

De ca. 2 mio. fuldtidsforsikrede bidrager til dagpengesystemet med 8,7 mia. kr., som til gengæld udløser et skattemæssigt fradrag. For et medlem udgør statsbidrag aktuelt 4.128 kr. årligt før skat.

Statsbidraget beregnes efter de gældende regler ved 4,8 gange den maksimale sats pr. dag. Derfor er et løft i dagpengesatsen som udgangspunkt mekanisk forbundet med en tilsvarende stigning i medlemsbidraget til staten. LO lægger op til, at prisen fastholdes på 2018-niveauet i forbindelse med løftet i dagpengesatsen.

Forslag #2. Fastholdelse af medlemsbidraget på 2018-niveau

LO foreslår at fastholde medlemmernes statsbidrag efter de gældende regler, selvom den maksimale dagpengesats løftes. Det betyder i praksis, at medlemsbidraget skal reguleres med prisudviklingen – og ikke stigningen i dagpengesatsen – frem mod 2025.

Forslaget indebærer ikke et finansieringsbehov før 2024, da statens samlede provenu som minimum vil være opretholdt i perioden. I 2024 og 2025, indebærer forslaget et mindre provenutab, fordi medlemsbidraget stiger mindre, end der ellers var udsigt til.

Der er ca. 80.000 ikke-studerende under 25 år, som er medlemmer af en a-kasse, mens 94.000 personer i samme kategori står uden for a-kasserne.

Det vidner om et stort rekrutteringspotentialt blandt unge mennesker i arbejdsstyrken. Samtidig er denne gruppe dækket af et lavere dagpengebeløb i tilfælde af arbejdsløshed, og derfor er det rimeligt, at de optages som medlemmer på mere gunstige vilkår.

Forslag #3. Halvering af a-kasse medlemsbidrag for unge under 25 år

LO foreslår at halvere medlemsbidraget for beskæftigede unge under 25 år, der ikke er omfattet af den eksisterende kontingentfritagelse. Da medlemsbidraget udgør ca. $\frac{3}{4}$ af kontingentet, vil det i praksis betyde, at det samlede kontingent inkl. administrationsbidrag falder med lidt over 2.000 kr. om året eller ca. 37 pct.

Forslaget betyder, at medlemsbidraget – altså den del af kontingentet, der sendes direkte videre til staten – fra målgruppen mindskes, hvilket indebærer et umiddelbart provenutab. Samtidig mindskes målgruppens skattemæssige fradrag, hvilket nedbringer finansieringsbehovet til i alt 90 mio. kr., *jf. tabel 2.*

Tabel 2. Provenueeffekter ved lavere a-kasse kontingent

	Umiddelbart provenutab	Provenutab efter skat og tilbageløb
	----- Mio. kr. (2018-niveau) -----	
Halveret medlemsbidrag for unge under 25 år	160	90

Anm.: Der regnes med en skatteværdi af fradraget på 27 pct., svarende til kommuneskat, sundhedsbidrag og kirkeskat. Tilbageløbsfaktoren er sat til 24,5 pct. i tråd med FM's normale praksis. Forslaget antages at få betydning for 90 pct. af de ikke-studerende mellem 18 og 25 år.

Kilde: LO's beregninger pba. Finanslov for 2018.

Finansiering

Forslagene som skitseret ovenfor indebærer et samlet finansieringsbehov på 2,6 mia. kr. i 2025, *jf. tabel 3.*

Tabel 3. Lempelser vedr. forslag til et mere attraktivt dagpengesystem

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	----- Mio. kr. efter tilbageløb og adfærd (2018-niveau) -----						
Løft i dagpengesatsen	550	870	1.190	1.530	1.850	2.180	2.510
Fastholdelse af medlemsbidrag på 2018-niveau	0	0	0	0	0	40	80
Kontingentfritagelse for unge under 25 år	90	90	90	90	90	90	90
I alt	640	960	1.280	1.620	1.940	2.310	2.680

Kilde: LO's beregninger pba. svar på FIU spørgsmål 181 (alm. del.) af 30. januar 2018 samt finansloven for 2018.

LO lægger op til, at forslagene finansieres ved at genindføre beskatningen af fri telefon, som blev vedtaget med finanslovsaftalen for 2018. Dertil kommer en tilbagerulning af lempelserne i bo- og gaveafgiften ved succession i forbindelse med generationsskifte for erhvervsvirksomheder.

Derudover foreslås det at indføre en progressiv arveafgift, som tilvejebringer et øget skatteprovenu, når meget store formuer går i

arv. Det progressive trin og satsen tilrettelægges, så der ved fuld indfasning i 2025 er tilvejebragt et merprovenu på 600 mio. kr.

I regeringens erhvervs- og iværksætter pakke indførte man et investorfradrag samt en aktiesparekonto, hvor loftet kan hæves til 200.000 i 2022. LO foreslår at annullere investorfradraget og fastholde loftet på 50.000 kr. på aktiesparekontoen. Det vil tilsammen bidrage med 340 mio. kr. i finansiering i 2025.

LO har som led i forhandlingerne om forenkling af beskæftigelsesindsatsen foreslået, at alle a-kasser, der er certificerede, skal varetage det tidlige kontaktføreløb for at give a-kasserne mulighed for at få deres medlemmer hurtigere i job. Forslaget forventes at understøtte en stabil og lav arbejdsløshed blandt forsikrede, fordi a-kasserne har bedre muligheder for at jobformidle, fordi de er branchefærdige, og fordi der iværksættes en særlig indsats for personer i risiko for langtidsledighed.

Forslaget aflaster jobcentrenes tidlige indsats med samtaler mv. I alt skønnes det at medføre en besparelse på 150 mio. kr. årligt. LO følger nøje forhandlingerne om forenklingen af beskæftigelsesindsatsen og vil tilpasse nærværende udspil herefter¹.

Fuldt indfaset bidrager finansieringselementerne med ca. 2,7 mia. kr. i 2025, jf. tabel 4.

Tabel 4. Finansieringselementer

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	----- Mio. kr. efter tilbageløb og adfærd (2018-niveau) -----						
Skat på arbejdsgiverbetalt telefon		540	590	590	590	590	590
Annullering af lempelser i arveafgiften	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Progressiv arveafgift		200	400	600	600	600	600
Fastholdelse af loft på aktiesparekonto		50	100	140	140	140	140
Annullering af investorfradrag	100	100	100	100	200	200	200
Besparelse i jobcentrene	150	150	150	150	150	150	150
I alt	1.250	2.040	2.340	2.580	2.680	2.680	2.680

Kilde: Finansministeriet og LO's beregninger.

Forslaget er fuldt finansieret efter Finansministeriets regneprincipper og indebærer en lidt højere strukturel ledighed på sigt. Det er med de stramme rådighedsregler imidlertid vanskeligt at forestille sig, at de relativt få dagpengeledige skulle have mulighed for at slække på søgeindsatsen.

¹ Såfremt forslaget vedtages i sammenhæng med forhandlingerne om forenkling vil forslaget og finansieringen selvfølgelig ikke længere være aktuelt i nærværende sammenhæng.

Det er derfor også tvivlsomt om arbejdsløsheden strukturelt kommer til at stige. Sker det ikke, er forslaget overfinansieret, og LO lægger op til, at evt. overskudsfinansiering reserveres til at finansiere nye tiltag til at styrke dagpengeforsikringen.